VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVI. évfolyam, 7939. szám | Szerda, 1970. szeptember 30. | 4 oldal, 30 bani

HÍREK

A Vaskapunál

Beágyazták a betonalapzatba az első berendezéseket a bukógátnál, amely felduzzasztja a vizierőművek mögött létrehozandó hatalmas gyüjtőmedence vizét. Ezzel megkezdődött a szerelési munka a hatalmas völgyzáró gátnál, amely a folyam vizét a román és jugoszláv erőművek turbinái felé téríti a Duna egész vizierejének maradéktalan hasznositása céljából. Ugyanakkor a villamos központnál határidő előtt befejezték annak a hat zsiliptáblának a szerelését, amellyel a vizet a turbinák rotorjához vezetik, s felszerelték a 2. számu hidroaggregát utolsó berendezéseit is. A vaskapui román épitőtelepen már 32 ezer tonna hidromechanikai berendezést szereltek fel a munkálatok megkezdése óta.

Értékes találmány

Értékes tanulmányt szabadalmaztattak nemrégiben kolozsvári szakemberek: Liciniu Micu és Alexa Bulboacă, a Tehnofrig mérnökei, Aurel Pistriţiu és Ioan Suciu, az élelmiszeripari kombinát mérnöke, illetve technikusa. A szakemberek eljárást dolgoztak ki az ipari folyamatokban melléktermékként keletkező széndioxid felfogására, cseppfolyósitására és palackozására, s megszerkesztették a szükséges berendezést is. A találmány lényege, hogy a cseppfolyósításhoz 95 atmoszféra nyomás helyett mindössze 15 atmoszféra kell. A szakemberek kiszámitották, hogy csupán az élelmiszerkombinát szamosujvári részlege egy év alatt több mint 9 millió lejt nyer az uj eljárással.

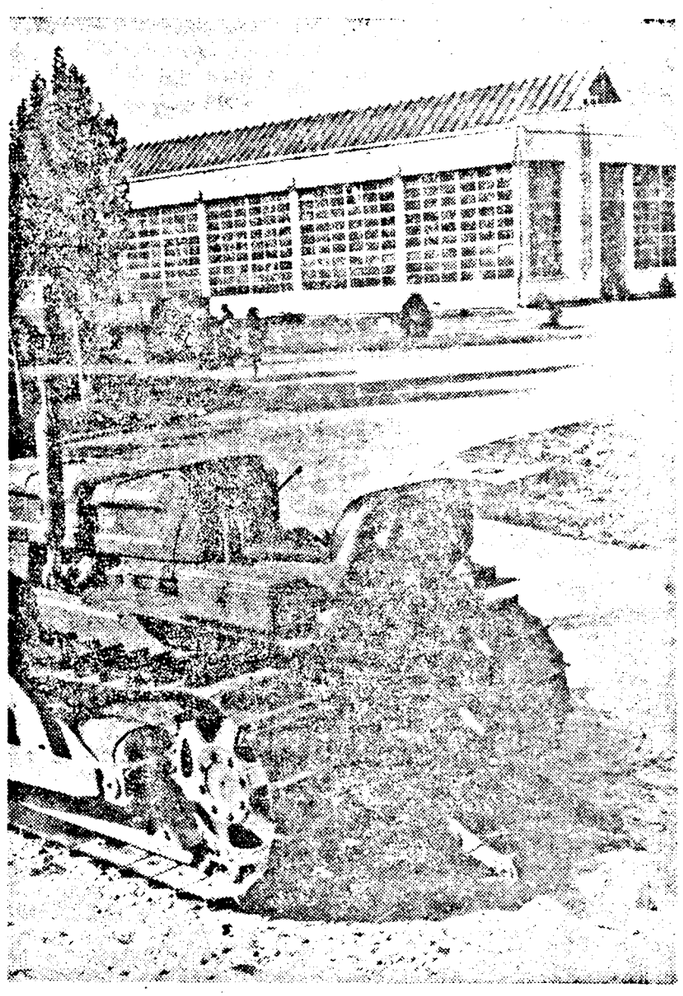

Az Aradi Gépjavitó Üzemben most is arra törekednek, hogy tevékenységükkel hozzájáruljanak az őszi mezőgazdasági munkálatok zavartalan lebonyolitásához.

Lapunk III. oldalán

SPORT

Ha a minőség javítása napirenden van

A Készruhagyárban lázas termelő és alkotó munka folyik. A szalagokról ezer számra kerülnek le naponta a különböző konfekciók: télikabátok, szoknyák, ruhák, átmeneti kabátok, belpiaci vagy külkereskedelmi rendeltetéssel. A gyárnak teljes egészében le van fedve már a negyedik évnegyedi termelő kapacitása.

Készruhagyári tapasztalatok

A tervező műhelyekben a jövő év második és harmadik negyedévének készruha modelljein dolgoznak. Még mindig nem lehet tudni — és igazi nagy probléma itt az —, hogy milyen lesz a jövő év divatja: mini, maxi vagy midi. A tervező-műhelyek az emlitett 250—300 darabból álló kollekció elkészitése mellett, külföldi piackutatást szolgáló mintakollekciókat is összeállitanak.

A gyár egyre jobb minőségű, komplex termékekkel jelentkezik a piacokon. Egyetlen szoknya összeállitásánál negyven munkás végez különböző müveleteket, csupán az öv elkészitésénél tizenkettő. A termékek különbözősége és összetettsége ellenére, a gyár teljesiti a minőségi mutatókat. Félévi eredmény a tervezett 99,28 százalék hibátlan termék helyett 99,46 százalék volt. Teljesitették a tervezett minőségi mutatókat július és augusztus hónapokban is. Külföldre szállitott árukért év eleje óta egyetlen esetben sem érkezett minőségi reklamáció. A gyár dolgozói becsületbeli ügynek tekintik a minőséget, mindenki elsősorban saját munkájának szigoru ellenőre. Bármilyen minőségi hibát azonnal megtárgyalnak, az eredményt népszerüsitik. A jó minőség nem utolsó sorban a körültekintő munkaszervezésnek és a munkahelyek ütemes anyagellátásának is köszönhető.

FEKETE GÉZA

Lapunk IV. oldalán

- Az RKP küldöttségének látogatása Japánban
- A román küldött felszólalása az ENSZ gazdasági és pénzügyi bizottságában

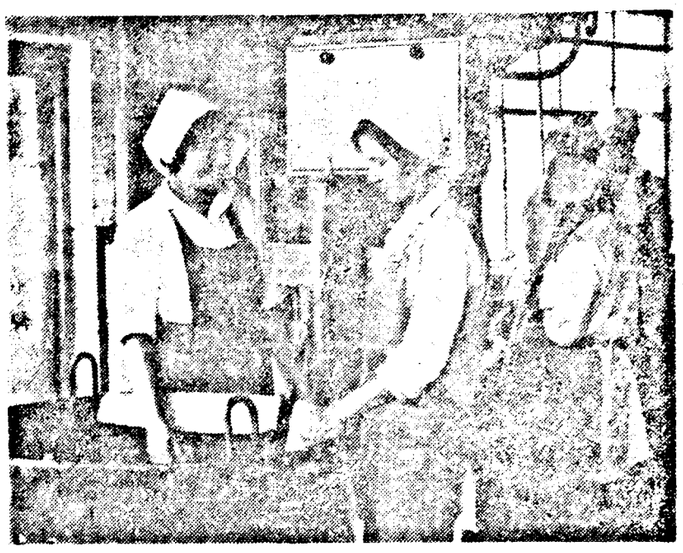

A Refacerea gyárban sterilizáláshoz készitik elő a konzerveket

NICOLAE CEAUŞESCU ELVTÁRS RÉSZVÉTÉT FEJEZTE KI AZ EGYESÜLT ARAB KÖZTÁRSASÁG NAGYKÖVETSÉGÉN

Kedd délután Nicolae Ceauşescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke, Emil Bodnaraş, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeţ elvtársakkal és Corneliu Mănescu elvtárs külügyminiszterrel egyetemben részvétét fejezte ki Ibrahim Yossrinak, az Egyesült Arab Köztársaság ideiglenes ügyvivőjének Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke elhunytával kapcsolatban.

A párt- és államvezetők egy percnyi csenddel adóztak Gamal Abdel Nasszer gyászkeretes arcképe előtt és beirták nevüket a részvétnyilvánitási könyvbe.

★

A keddi nap folyamán a nagykövetség székházát felkeresték központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, fővárosi nagyüzemek és intézmények dolgozóinak küldöttei, hogy kinyilvánitsák részvétüket.

Részvétüket nyilvánitották Románia Szocialista Köztársaságban akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának és Minisztertanácsának HATÁROZATA

Gamal Abdel Nasszer, az EAK elnöke elhunytával kapcsolatban

Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke elhunytával kapcsolatban Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa elhatározza:

1970. október 1-ét gyásznapnak nyilvánitja.

Ezen a napon félárbocra eresztik Románia Szocialista Köztársaság állami zászlóját, a rádió és a televizió pedig megfelelő programokat közvetit.

Románia Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttsége G. A. Nasszer temetésén

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa elhatározta, hogy az ország párt- és kormányküldöttsége Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, az RKP KB Végrehajtó Bizottsága és Állandó Elnöksége tagjának, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökének vezetésével részt vesz Gamal Abdel Nasszernek, az Egyesült Arab Köztársaság elnökének, az Arab Szocialista Unió elnökének temetésén.

A küldöttségben részt vesz még Dumitru Popescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja, a KB titkára, George Macovescu, a külügyminiszter első helyettese és Titus Sinu, Románia Szocialista Köztársaság kairói nagykövete.

A küldöttség ma utazik Kairóba.

Az ütem jó, de...

A kisjenői és az erdőhegyi termelőszövetkezetekben a vezetők és a szakemberek minden gépi és emberi erőt az ősziek betakaritására és a vetés előkészitésére összpontositanak. Erre szükség is van, hiszen az idő telik s a kalászos gabona vetése itt kopog a küszöbön. Nem ülhetnek ölbetett kézzel a föld müvelői. Beérett a kukorica, törni kell. Fel kell szabaditani a területeket, hogy jóval a vetés előtt elkészithessék a magágyat.

E két termelőszövetkezet határában járva is tapasztaltuk, hogy a jó szervezés, a gépi és emberi potenciál gazdaságos kihasználása eredményre vezet.

A kisjenői termelőszövetkezetben például eddig a szalmásgabonáknak szánt földterületnek több mint 60 százalékát szántották föl és készitették elő vetésre. Szabad területük is van. A gépesitők tehát akadálytalanul dolgozhatnak. Nincs is baj a traktoristák háza táján. Brîndaş Ioan, Mocanu Ioan, Oală Teodor, Moş Gheorghe, Popa Ioan és a többiek kifogástalan minőségű szántást és magágyat készitenek. Sokan közülük nyujtott müszakban dolgoznak. Ám Cristea Gheorghe a termelőszövetkezet főmérnöke arról panaszkodott, hogy az ütem sokkal gyorsabb lenne, ha a 17 traktorból nemcsak tizet tudnának foglalkoztatni. Az a helyzet ugyanis, hogy a Kisjenői Mezőgazdasági Gépesitő Vállalat alegységénél két traktor gazdátlanul áll. Egy hernyótalpas erőgépet a vállalat vezetősége az erdőgazdálkodási hivatal rendelkezésére bocsátott. Egy másik hernyótalpas traktort pedig csatornázási munkálatokra használnak. Ezen kivül az elmult napokban még három erőgépet máshová irányitott a vállalat vezetősége. A szövetkezet vezetői hiába kilincselnek a vállalatnál, ott nem hallgatják meg őket, nem bocsátják rendelkezésükre a hozzájuk tartozó és olyannyira szükséges erőgépeket. Hogy ez miért van igy, azt mi sem tudjuk, de reméljük, hogy a vállalat és a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság gépesitési osztályának vezetőitől megkapjuk a választ.

Jól haladnak az őszi munkálatokkal az erdőhegyi termelőszövetkezetben. A jövő évi magasabb buzatermés eléréséért csaknem 200 hektáron forgatták barázda alá a mütrágyát. Biró József, Henţiu Gheorghe, Hajnal István, Moldovan Petru traktoristák kifogástalan minőségü magágyat készitenek. Az ősz folyamán az erdőhegyiek 500 hektár területen vetnek szalmás gabonát. Pár napja a vetőgépek már munkába álltak. 30 hektáron az árpát és 40 hektáron a zöldtakarmánynak szánt kulturák magvait juttatták a földbe. Több mint 130 hektáron előkészitették a magágyat is. Nem érdektelen megemliteni, hogy a gépesitőkkel egysorban szorgalmasan dolgoznak a szövetkezet tagjai is, akik közül Nagy Imre, Szabó Erzsébet, Rafilă Ion, Pantoş Florica, Tüsér Ferenc, Varga János és még sokan mások dicséretet érdemelnek.

SZABÓ GYULA

Az egyenruha védelmében

Őszintén be kell vallanom egy ideig nem voltam az iskolai egyenruha feltétlen hive. Valahogy ösztönösen viszolygok mindenféle uniformizálástól, nem szeretem, ha az élet sokszinü változatosságát mesterségesen egyformává, egyhanguvá akarják szürkiteni. Érveltem ugyan a szülők előtt, akik soksok kifogással szerettek volna megszabadulni ettől a kötelességtől, de amint emlitettem, nem nagy meggyőződéssel álltam ki az egyenruha mellett.

Aztán pár hónappal ezelőtt minden megváltozott. Maguk a kedves szülők szolgáltatták a legerősebb ellenérvet saját kifogásaikkal szemben és a minisztérium rendelkezése mellett. S mint nevelő kénytelen voltam a tények hatása alatt megváltoztatni korábbi véleményemet.

De mi is történt tulajdonképpen? Egyszerü, mindennapi eset. Szinházban voltam az osztályommal, s mivel ezek a tanulók akkor még csak az ötödikbe jártak, felhivtam a figyelmüket, hogy a müvészet és a müvészek iránti tiszteletet mindenki külsőleg is éreztesse.

A figyelmeztetésnek volt is foganatja. Tizenegy-tizenkét éves lányok kisebb fajta divatbemutatónak is diszére váló ruhákban jelentek meg. Nem hiányzott á csipke, a fodor, meg a gyöngyös diszités. Eleinte szinte jól esett látni ezeket az apróságokat, amint valósággal páváskodtak az előadás megkezdése előtt. De csakhamar árnyfoltok jelentek meg a kezdeti derün. Ugyanis akadt néhány — alig kettő, három — aki meglehetősen szerényen öltözve jött el az előadásra. Ez volt az ő ünneplő ruhájuk, mert még a szocializmusban sem mérik egyenlőre a szülők pénztárcáját. S ezek a szürke kis hamupipőkék valószinüleg nagyon kellemetlenül érezték magukat felcicomázott osztálytársaik mellett, pedig tudásban, szorgalomban többen is tultettek diszes külsejü barátnéikon. De hiába, itt nem a tudás számitott.

S ekkor valósággal belém hasitott a felismerés az iskolai egyenruha nagy pedagógiai jelentőségéről. Igen, benne a gyermekek valamennyien egyenlők lesznek, s csupán a munka, a példás magaviselet teszi érdem szerint különbözőkké őket.

JEGYZET

Ismerem a szülők érveit, tudom, arra hivatkoznak, hogy ők éppen eleget nélkülöztek gyermekkorukban, s most, amikor tehetik, mindent el akarnak követni fiaik, lányaik életének szebbé tételéért. A szándék dicséretes, de az eszköz ebben az esetben nem a legmegfelelőbb. A külsőségek, a ruha helyett hadd legyen inkább a munka, a tanulás az a terület, ahol mindenki erejéhez mérten akarjon kitünni. S a szülők, felidézve gyermekkoruk nehézségeit, éppen gyermekeik jó tanulásához teremtsenek meg minden feltételt, mert ennek veszi valóban hasznát ki-ki külön-külön és az egész társadalom együttvéve.

S ehhez járul hozzá a maga szerény módján a valóban jelentős szerepre hivatott iskolai egyenruha.

PÉTERFI ÁRPÁD

Ismerethalmozás, gondolkodásműveltség, öntudat

Tagadhatatlan, hogy memorizálásra — kisebb vagy nagyobb mértékben — minden tananyag elsajátitásában szükség van. Az sem vitás, hogy ha a kis elemista hibátlanul tudja a tegnapról felhagyott leckéjét — mondjuk — a szorzótáblát, akkor valóban tizest kell kapnia. De vajon hányast érdemel az a liceumi végzős tanuló, aki ugyan birtokában van a tárgyi ismereteknek, de ezek alapján következtetést önállóan levonni, véleményt alkotni már aligha képes. Tudjuk: hogy ne kerüljön ilyen helyzetbe, arról tanárainak már jóval ennek előtte gondoskodniuk kell. Egyike a legnehezebb, ám egyszersmind a leghálásabb didaktikai feladatoknak rávezetni a diákot a **gondolkodva-tanulásra**, arra, hogy a tárgyi ismeretek átadásával egyidőben elhintsük azokat a magvakat, amelyek lassanként gondolkodni-tudássá nőnek, s idővel gondolkodásműveltsége érlelnek.

És akkor még mindig csupán didaktikai szempontból adtunk választ arra a kérdésre, hogy valójában mennyit is ér — például — egy tizes általános tanulmányi eredmény.

Márpedig pusztán ezzel nem juthatnánk messzire, hiszen — ez szinte köztudott követelmény —: az oktatást nem szabad „különültetni" édes testvérétől, a neveléstől.

Refrénszerüen, ámde megint uj változatban ismétlődik meg a kérdés: Hányast érdemel — teszem azt — az a tanuló, aki tárgyi tudásból és gondolkodásműveltségből egyaránt tizesről tesz tanubizonyságot —, de csak szóbeli felelete és irásbeli dolgozata alapján. Mert bizony az is előfordulhat, hogy **megtanulta**, amit a vizsgán tudnia kell, **de nem asszimilálta...** És ez a felsőfoku oktatásban is megeshetik: megtanulta, de nem vált sajátjává —, hogy ugy mondjam — nem vált vérévé a tanultaknak az kvinteszenciája, amelytől **a tudat erőssé, az érzés elmélyültté válik.** Hogy csak egy-két példát emlitsek.

szempontok

Tudja, hogy milv gyönyörü hazánk népének folklórkincse. Megtanulta, hogy mily kimerithetetlenül gazdag és változatos alkotásokkal van tele szellemi és tárgyi népművészetünk tárháza. Talán még büszke is arra — helyesen és méltán! —, hogy a nemzetközi folklórfesztiválokon aranyérmek egész sorát nyertük el. Azt sem feledi, hogy például George Enescut vagy Bartókot tehetsége és tanultsága mellett éppen a népzene emelte a világ legrangosabb müvészei sorába. És mégis: amikor népe zenéjét közvetiti a rádió, ez a fiatalemberünk csavar egy párat a gombon... Előfordulhat, hogy ez a fiatalemberünk — bár a tanulmányi osztályzata szerint a legmagasabb jegyüek közül valót emlitettem — kitünően tudja az illemszabályokat. (Jó felfogó képessége révén elég volt egyszer-kétszer hallania, hogy máris emlékezetébe rögzithesse őket). Legtöbben nem is vétnek e szabályok ellen, kiváltképp az iskolában nem. De másutt sem, ahol nevelőik éles szemét nem kerülhetik el. Ám akadnak olyanok is, akik „más" fiukká, „más" lányokká változnak át otthon például a szüleikkel szemben kötelelődzők, goron bák, „Baráti"

SIMONFI IMRE

(Folytatása a 11. oldalon)

TÁVIRAT

Őexcellenciájának

ANWAR SZADATNAK,

az Egyesült Arab Köztársaság ideiglenes elnökének, az Arab Szocialista Unió legfelsőbb Végrehajtó Bizottsága tagjának

KAIRÓ

Mély szomorusággal értesültem, hogy elhunyt a jeles államférfi és az Egyesült Arab Köztársaság függetlensége megvédésének, a baráti egyiptomi nép jólétének és virágzásának harcosa, Gamal Abdel Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke, az Arab Szocialista Unió Központi Bizottságának elnöke, a jelenkori politikai élet kiemelkedő személyisége.

A rendkivül nehéz pillanatokban a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa, a román nép és a magam nevében mély együttérzésemet és őszinte részvétemet fejezem ki Excellenciádnak, az Arab Szocialista Unió Központi Bizottságának, az egyiptomi kormánynak és népnek, valamint a gyászoló családnak.

NICOLAE CEAUŞESCU

A Román Kommunista Párt főtitkára, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke

Nézők és olvasók

Amióta a tévé közszükségleti cikké vált, csökkent az olvasók szama. A szociológusok felmeréseket vegeztek ez irányban s megallapitottak, hogy ott, ahol több a televizios készülék, kevesebb a könyvtárlátogato, és forditva. Ezeket a felméréseket néhány évvel ezelőtt végezték, és azóta lenyegesen javult a helyzet, ugyanis az emberek mindinkább belátják, hogy a tévé csak kiegészíti a műveltséget, de nem pótolja. Azért még sokan vannak, akik erre nem jöttek rá. A napokban beszélgettem valakivel, aki azzal kérkedett, hogy már öt eve — amióta tévéje van — nem jár se szinházba, se hangversenyre, még csak olvasnia sem kell, mert a készülék „házhoz szállitja a nagyvilágot". Nem kell jegy után szaladgalni, ruhatárban lökösödni. Felveszi a pizsamát, bekapcsolja a készüléket, lefekszik s órák alatt mindent meglát, mindent megtud.

Nem tudtam neki igazat adni. A tévé a megismerésnek csupán egyik eszköze. Nem azért van, hogy száz százalékos otthonülővé tegyen, hanem hogy fölhivja a figyelmünket egyes dolgokra, eseményekre, aminek meg utána kell nézni, amiről véleményt kell mondani. A műsor nem oldja meg a problémákat csak felveti, bemutatja, vagy valamiféle megoldást talál, de a vegső szó a mienk kell hogy legyen, ezt viszont hiába mondjuk a készüléknek. Ki kell mennünk az emberek közé, nem zárkózhatunk be a büvös gép négyzetébe.

Vagy vegyük a tévé filmet. A film sem tudja pótolni a könyvet. A filmnek időhöz kötött feladata bemutatni az eseményt, hősöket kreálni, de korántsem tudja pótolni azt a jellemabrázolást, és differenciáltságot, amit a könyvtól kapunk. Gondoljunk csak az Anna Kareninára. Filmnek, könyvnek ugyanaz a cime, de mennyivel többet mond a könyv, hogy az Elveszett illuziók közvetitéséről ne is beszéljünk. A tévé felhivja a figyelmet arra a könyvre, amit feltétlenül el kell olvasnunk. És ez sem csekély dolog.

Elég sok embertársunk hódol annak a káros szokásnak, hogy non stop nézi végig az egész műsort. Az ilyeneknek nem számit, hogy gazdasági krónika, avagy rajzfilm, hirado, balett, löverseny, vagy kamarazene van müsoron. Végig vegetálnak mindent és mindenből felcsipnek valamit.

Nemrég hallottam erre egy remek hasonlatot. „A müsor olyan mint a készruha. Bizonyos számokra van szabva. Van, akire passzol, máson meg lötyög." Ehhez én csak annyit füznék hozzá, hogy a kultura olyan mint a gyogyszer. Cseppenként szedve hasznos, viszont egyszerre az egész dózis mérgező. A mérgezés eredménye viszont nem halál, csak félmüveltség, tudalékosság, sznobizmus.

Végül pedig hadd emlitsem meg, hogy bármennyire érdekes és izgalmas a müsor, a közvetlen élmény hatását sem pótolja. Mert, aki nem volt kezdés előtti hangversenyteremben, nem érezte a premier előtti szinház zsibongó várakozását, az sohasem tudja valóban átélni a tévé-szinház vagy tévé-hangverseny közvetitéseit sem.

(pávai)

Enescu szellemében...

Az V. Verseny és Fesztivál margójára

Tizenhét napon át Bukarest volt a „világ zenei fővárosa".

A képernyőn át a nagy zenei ünnepnek majdnem minden — a rádióban kétségtelenül mindegyik — mozzanata eljutott a muzsika hazai barátaihoz, a benyomások megis melyebbek, szinesebbek, gazdagabbak, ha az ember a hangversenyteremben hallgatta a koncerteket.

Marcel Mihalovici, a neves zeneszerző, Enescu legközelebbi barátja mondotta Bukarestben: **„A fesztivál legnemesebb erénye az enescui szellem ápolása, a nagy művész tanitásainak, szellemi hagyatékának maradéktalan továbbitása. Ezért örvend ez a rendezvény oly nagyszerü hirnévnek".**

Valóban, a szervezők, a fellépő művészek, a meghivottak állandóan éreztek: George Enescuban a világszerte elismert tanitomestert tisztelte a nemzetközi zenei ünnep. Nemcsak muzsikusként, de emberként, humanistaként is. Hadd idézzek meg egy világhirü művészt, Henryk Szering mondotta: **„Enescu ragyogó művészetének, nemes hivatottságának jegyében, olyan kapcsolatok születnek itt, Bukarestben — különböző országokból érkezett emberek között —, amelyek a mi öreg földgömbünk békéjének, haladásának nemes gondolatát ápolják".** Pazar szavak, amelyek hiven tükrözik a Bukarestben uralkodott légkört.

A hangversenyekről? Ugyan, hogy is lehetne ily röviden összefoglalni mindazt, ami élmény volt? Szering nagyszerü szólóestje, remek Mozart és Beethoven tolmácsolása ujból igazolta azt, hogy a művészt nem hiába emlegetik a hegedü magusai között. A jelenlévők ugy beszéltek arról a hangversenyről, amelyet Marin Constantin vezényelt, mint „a Madrigálnak nevezett csoda". A kórusművészet magas iskolaját mutatta be a ma már világhirü együttes. Nemes müveszi elvezetet — talán a legmagasabb fokut — jelentette a „Juilliard" vonosnégyes két estje. Nemcsak azért, mert tagjai egyénileg csillogóan játszottak, hanem azért is, mert együttesen győztek meg arról, hogy a kamaramuzsikálásnak — a zenemüvészet e magas rendü válfajának — teljes mértékü urai, s nem utolsó sorban, mert a kezükben lévő négy Stradivari hangszer még jobban emelte a két est nemességét. Rosztropovics, a mai csellista-gárda talán legkimagaslóbb reprezentánsa, Haydn C-dur versenyével valósággal elkápráztatta hallgatóit, de identikus hatást ért el Jean Pierre Rampal, francia fuvolamüvész is ragyogó technikájával, átfogó müsorának remek stilusérzéket igazoló előadásával. De szólnunk kell még Sheila Armstrong nemes csengésü hangjáról, koncerténekesi kvalitásainak nagyszerüségéről, a lipcsei „Bach" kamarazenekarnak a halhatatlan Thomaskantor alkotásai avatott tolmácsolásáról, Cziffra György lenyügöző technikájáról, a hazaiak közül Radu Aldulescu Dvorák tolmácsolásáról, az ifju Radu Lupu elmélyült Beethoven interpretálásáról.

Élmény volt a leningrádi „Kirov" szinház balettjének négy előadása — „Eltáncolt álmot" emlegettek az avatottak. A London Symphoni Orchester két estjén alapos felkészültségü együttest ismertünk meg.

Nagyszerüek voltak a versenyek. Elsősorban a hegedüsök versengését kell emlitenem. Olyan tehetségek bukkantak fel, amelyekről már a közeljövőben sokat hallunk majd. A hazai és a szovjet iskola dominált. Silvia Marcovici, Ruben Agaronian, Filipp Hirshorn, Ágoston András, Dmitrij Alekszejev, Radu Toescu, Eugenia Moldoveanu, Konsztantyin Pluzsnyikov, Gheorghe Crăsnaru, Elena Duma olyan nevek, amelyek minden jövőbeni hangverseny vagy operaelőadás diszére válnak.

Végül: a fesztivál a hazai zenealkotás értékes megnyilvánulása volt. A nagyszámu müsorba iktatott szerzemény sikere igazolta azt, hogy a zenealkotó Enescu által elvetett mag termő talajba hullott és nemes gyümölcsöt hajtott. Ez késztetett számos külföldi vendéget annak megállapitására, hogy a mai román zeneszerző mozgalomnak ott a helye a világ zenealkotásának élvonalában.

A muzsika e pazar ünnepe lezárult. Eredményei: az élmények sokasága, tanulságok hosszu sora, ujabb ifju tehetségek utnakinditása. Ahogyan George Enescu megálmodta!

Várjuk már most az 1973-as fesztivált...

FÜREDI LÁSZLÓ

Nemrég adták át a használatnak a Teleorman megyei Gorganunál létesitett öntözőrendszer uj részlegét, mely a Duna vizének felhasználásával több mint 2000 hektár terület öntözését teszi majd lehetővé a környező mezőgazdasági termelőszövetkezetekben.

Tájékoztató

1970
Szeptember
30
Szerda

Napkelte 6.12, napnyugta 17.59 órakor. Az évből eltelt 273 nap, hátra van még 92.

A bukaresti, kolozsvári, iași-i, temesvári és craiovai egyetemi központokban megkezdődött a mezőgazdasági főiskolák 1970-es végzettjeinek elhelyezése. Néhány nap mulva több mint 1650 agronómus, szőlészeti-kertészeti szakember és állatorvos foglalja el munkahelyét a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben, állami mezőgazdasági vállalatokban, mezőgazdasággépesitő vállalatokban, mezőgazdasági kutató- és tanintézetekben.

Az ifju szakemberek olyan időszakban kezdik meg tevékenységüket, amikor teljében van a mezőgazdasági munka, a termés betakaritása, alaposan előkészitik a következő ötéves terv első évének jó termését és amikor a falvakon mindenütt nagyarányu akciók folynak az RKP X. kongresszusán a mezőgazdaság számára előirányzott feladatok teljesitésére. A mezőgazdasági egységek igyekeznek megfelelő munkakörülményeket teremteni ahhoz, hogy a fiatal szakemberek minél jobban hasznosithassák ismereteiket.

Filmek

MUREȘUL: Házasság görög módra (10, 12, 14, 16, 18, 20).
STUDIO: Mabuse doktor visszatérése (10, 12, 14.30, 16.30, 18.30, 20.30).
IFJUSÁGI: A Şas művelet (11, 14, 16, 18, 20).
VICTORIA: A betolakodó (11, 16, 18, 20).
PROGRESUL (Ujarad): Lány a parkban (18, 20).
SOLIDARITATEA (Gáj): Véres macedóniai esküvő (17, 19).
CFR (Gradište): Két jegy a matinéra (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Üldözés.
PECSKA: Asterix és Kleopátra.
BOROSJENŐ: Az álmok városa.
KISJENŐ: A Leontine-művelet.
SZENTANNA: Jog az élethez.
NAGYLAK: Érdekházasság.
KÜRTÖS: Don Quijote gyerekei.
PANKOTA: Mikor a bagoly jön.
VILÁGOS: A világ tengerpartjain.
BOROSSEBES: Szegénylegények boszszuja.
KŐRÖSBÖKÉNY: Freddy, üss te előbb.
VINGA: Tábornokok éjszakája.

Televizió

Szerda, szeptember 30.

14.55 Labdarugás — UTA—Feijenoord.
18.00 Müsorismertetés.
18.05 Gyermekeknek.
18.30 Gazdasági adás.
19.15 Hirdetések.
19.20 1001 este — gyermekeknek.
19.30 Hiradó.
20.15 TV-filmmuzeum.
21.55 Szociológiai adás.
22.25 Nagy román énekesek — Nicolae Herlea.
22.50 Hiradó.
23.00 Labdarugás — Steaua—Karpati Lvov mérkőzés II. félidejének közvetitése filmfelvételről.

AZ ARADI ÁLLAMI FILHARMÓNIA
Piața G. Enescu 1

közli, hogy 1970 október 15-én reggel 9 órakor
VERSENYVIZSGÁT TART
— három szólóénekesi
— egy cimbalmosi
állás betöltésére a népi zenekarban.

A felvételi kérvényeket 1970 októberben 14-ig veszik át a titkárságon.

Egyéb felvilágositást a 23—06 telefonon adnak.

Rádió

Szerda, szeptember 30.

BUKAREST I.

Hirek: 7, 13, 16, 22. Dalok: 11.05, 13.22. Turistáknak: 11.30. Orvosi tanácsok: 11.45. Vizállásjelentés: 11.50. Könnyűzene: 12. 16.20. Tudományi 12.25. Napi előzetes: 13.10. Népzene: 12.30, 13.45, 15.30, 17.30, 19.30. A hét zeneszerzője: 14. Hirdetések: 14.10. Esztrádzene: 14.50, 0.03. Rádiószinház: 15. Jogi tanácsok: 16.30. Operettrészletek: 16.40. Az ifjuság antennája: 17.05. Tudomány, technika, fantázia: 18.03. Szimfonikus zene: 18.30, 23. Rádiujság: 19. Esti müsor: 20.05. Szólisták, együttesek: 20.10, 21.20, 21.35. Irodalmi müsor: 20.20, 21.30. Melodiák: 20.25. Modern művészet: 21. Sport: 22.20. Magnósoknak: 22.30.

BUKAREST II.

Hirek: 7, 16. Népzene: 11, 14.08, 18.03. Könnyűzene: 11.20. Operettrészletek: 11.50. Napi előzetes: 12.03. Szimfonikus zene: 12.15, 16.20, 22, 23.05, 24. Melodiák: 13, 14.30, 17. Operákból: 13.15, 15.20. Vidám hullámhossz: 13.30. Tudomány: 14.55. Hirdetések: 15. Rádióiskola: 15.30. Orvosi tanácsok: 16.50. Irodalmi müsor: 17.35. Német nyelvlecke: 18.30. Dalok: 18.50, 20. Slágerek: 19. Lira: 19.30. Mese: 19.50. Rádiószinház: 20.15. Dzsessz: 22.15. Turistáknak: 22.45.

A BUKARESTI RADIÓ MAGYAR NYELVŰ ADASA

HÉTKÖZNAP: Délelőtt 11 óra 20 perctől — 11 óra 45 percig a 203, 261, 330 és 477 méteres hullámhosszon, valamint este 19 óra 30 perctől 19 óra 50 percig a 202, 261 és 330 méteres hullámhosszon beszámoló az ország és a nagyvilág eseményeiről.

Aradi ifjú sikere Párizsban

A napokban nemzetközi női fodrászverseny zajlott le Párizsban.

Romániából az aradi származásu, jelenleg Galacon dolgozó Jäger Györgyöt nevezték be a versenyre. A fiatal versenyző az eddigi — a Bukarestben, Lipcsében, Tihanyban, Várnában és legutóbb Moszkvában elért — eredményeit értékes sikerrel gyarapitotta. A francia fővárosban, a 39 országból benevezett versenyzők rendkivül népes és szinvonalas mezőnyében az előkelő harmadik helyen végzett. Tanuságot téve a romániai fodrászat magas szinvonaláról, bronzérmet és kupát nyert.

Meteorológia

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, szeptember 30-án általában szép idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égbolt, napközben átmeneti felhőzet, valószinüleg eső nélkül. Mérsékelt, időközönként megélénkülő keleti szél. A hőmérséklet állandósul. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2 és plusz 2, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 13 és 19 fok között váltakozik. Reggel talajmenti fagy.

Várható időjárás október 1-én és 2-án: továbbra is szép idő. Kevés felhő és futó eső lehetséges. A hőmérséklet — főleg a délutáni órákban — lassan emelkedik.

Gyászjelentés

Holländer István elhunyt, temetése szeptember 30-án 11 órakor a régi zsidó temetőben.

(458)

Ismerethalmozás, gondolkodásművelteség, öntudat

(Folytatás az első oldalról)

társaságban illetlenül, utcán, müvelődési és szórakozó helyeken megbotránkoztató módon viselkednek.

Jogosan merül fel a kérdés: valahol a tanévek folyamán nem volt-e törés az oktatás és nevelés között? Félreértés ne essék, nem szándékosságokat keresünk e kérdés mögött, még ha beszélünk is a itt-ott előforduló hézagokról. Hiszen a nevelés — mindannyian tudjuk — nem pusztán elhatározás kérdése...

Szerintem, nehezebb (oktatva, és nemcsak oktatva) nevelni, mint nevelve oktatni. Tegyük fel egy pillanatra, hogy a tanitók, tanárok, az összes oktató-nevelők mindenikét ugyanaz a legjobb szándék és ugyanaz a nagy odaadás vezérli a fiatalok emberré formálásában. Ha igy volna, akkor is: a szándék valóra váltásában egyiknél nagyobb, másiknál kisebb lenne a siker. (Ez persze nemcsak rajtuk mulik, hanem egy sor más tényezőn is: öröklés, környezet stb). De épp ezért kell mindenik nevelőnek-oktatónak kitartó következetességgel törekednie arra, hogy a maximumig fejlessze ki magában a siker utját egyengető képességeket.

Persze, igazságtalanok lennénk, ha az iskolát a nevelés mindenhatójává minősitenők. Minden mellett szól, hogy igaza van a következő megállapitásnak. Bár a nevelés tényezői között az iskola foglalja el az első helyet, szava van a családnak és természetesen az ifjusági szervezeteknek is. Továbbá: Noha a kompetenciát illetően a döntő szó az iskoláé, s a hozzáértés kérdésében a család csak a harmadik helyet foglalhatja el, felelősséggel tartoznak — a sorrendben itt második helyen következő — ifjusági szervezetek is. És végül: A gyermek a családnak is egyik legfőbb gondja kell, hogy legyen, hiszen a nevelést éppen a család befolyásolja elsődlegesen.

Társadalmunk jövője nagy mértékben függ attól, hogy öntudatukban és tudásukban, hazafias érzületükben, emberségükben mekkorát nőnek ma és holnap a jövendő felnőttjei. Éppen ezért: iskoláknak ifjusági szervezeteknek, családoknak, de a művelődési és művészeti intézményeknek, sportszervezeteknek stb. egyaránt szent kötelessége: hivatásbeli hivatása kell hogy legyen az uj ember kommunizmushoz méltó formálása. Ugy, ahogyan erre a Román Kommunista Párt tanit bennünket, ugy, miként a nevelésben ő mutatja számunkra a legjobb példát.

Az önképzés egészséges légköréért

A kérdés nagyon komolyan érinti azokat, akik szeretik a szó művészetét, a szépirodalmat. Persze, a szeretni és irni közötti különbséget még a kicsi, ábécével viaskodó gyermek is érzi. Ösztönös belső nyugtalanság, kényszerüség készteti, hogy vágyait kifejezze. Szeretne „libasültet enni", „szép ruhában járni-kelni". Csupán enynyi hiányzik, hogy az egész világ lássa, mennyire boldog. Almai áttörték a bérkaszárnyák falait. A faltörő csoda azonban tehetsége és igyekezete volt. József Attila, a proletár gondolati lira világirodalmi szintü képviselőjévé csakis ugy nőhetett fel, hogy hivatásának mesterségbeli fogásait kiváloan elsajátitotta. A társadalomról materialista képet alkotott, értékeleseit olyan szókapcsolatokkal önti formába, hogy művészi képei sajátos tudatmozgást váltanak ki olvasóiban. Megfogalmazza, amit éreznek, ugy beszel, ahogy gondolkodnak sorstársai, és mégis másként. Ebben a különbségben van az az ihlettöbblet, amely őt embertársaitól — és embertársai javára, értük — megkülönbözteti.

A kikerülhetetlen vagy elkerülhetetlen szükségszerüségből irástpróbálgatóknak megadatott a gyakorlás intézményesitett formája. Láng Gusztáv „szocialista kulturforradalmunk egyik emberséges vivmányának tartja az intézményesitett irodalompártolást és tehetség-felfedezést". Valóban az. Az irodalompártolás és tehetség-felfedezés minden szinten figyelmet és támogatást érdemel. Legyen az a tollforgató előtt az érvényesülés kapuit feltáró Forrás kötet... vagy — szives engedelmükkel — egy emelettel lejjebb a megyei Népi Alkotások Háza irodalmi köre.

Lehet, hogy a Forrás-sorozat egyharmada okozza az irodalom „felhigulását" Számomra kielégitő választ adott a kérdésre Láng Gusztáv az Utunk 36. számában. Mert ritka az az iró vagy költő, aki első kötetével az igéreten tul képes „berobbanni" az irodalomba. Az igéret, igaz, még nem irodalom. S a Forrást követő kötetben már bizonyitania kell.

Számunkra az igéret is ritka fehér holló. De ha már van, a vidéki képzettársitás előlegezi az irószellemet tagadó elvtelenség vagy hozzá nem értés.

Ugy érzem, mindezt el kellett mondani a Tóth Árpád irodalmi kör „évadnyitó", tervfeldolgozó gyülése kapcsán. El kell mondani, éppen azért, hogy vidékünket ne kerülje továbbra is következetességgel Euterpé, Erato és Kaliopé. Valóban „feltört" az utóbbi két-három év alatt néhány figyelemre méltó tehetség. A kör disztagjai közé beválasztotta Horváth Imrét és Olosz Lajost. Felolvasó esten, illetve értékelő munkaülésen részt vett Baróti Pál, Horváth Imre, Márki Zoltán, Olosz Lajos, Tóth Mária. Számos irodalomtanár — Ficzay Dénes, Princz Pál, Szenthe László — tartott előadást. Mindez tagadta a „gitt-egyletesdi" évekkel ezelőtti gyakorlatát, s a fejlődéshez annyira szükséges egészséges légkört honositott meg. Ebben az egészséges atmoszférában épitő vitaszellem alakulhatott ki, szabad pályát kapott a segitenni akaró, „műhelytitkokat" feszegető segitő birálat.

A kör az idei „évadot" uj hagyományainak folytatásával kezdi. Tervbe vette néhány érdekes előadás megtartását, uj irodalombarátok és tollforgatók toborzását, az iskolák irodalmi köreivel való kapcsolatainak elmélyitését.

Tiszteletre méltó kicsi program ez. Nem markol sokat, a realitásokból, lehetőségekből merit. De figyelmeztet is a „játékszabályok" tiszteletben tartására. Ezen azt értem, hogy az irodalmi kör neveljen irodalombarátokat és tehetséges tollforgatókat. Váljék az esztétikai nevelés „öntevékeny intézményévé", melynek vezérlő csillaga az a perspektiva, hogy tagjai közül minél többen publikáljanak a helyi lapban és a hazai irodalmi közlemenyekben. Ehhez pedig az kell, hogy az a nyolc-tiz igéret, akikkel büszkélkedik, irjon is, és álljon ki a Tóth Árpád irodalmi kör „dobogójára" önmaga megmutatására. A müvelt olvasó — nevelésen tul — ez nem kevésbé fontos feladata.

MÓZER ISTVÁN

A Tóth Árpád irodalmi kör tervei

NYITOTT szemmel

Polart vegyenek ?

Semmi kifogásunk sem lehet az ellen, hogy gyerekek, felnőttek körében egyaránt nagy „népszerüségnek" örvend a Polar fagylalt. A Polar-árusitók törzshelye a Cernei utca. Majd minden ház előtt áll egy-egy fagylaltos. Nem kell hangosan kinálniok portékájukat, akad igy is vevőjük szép számmal. Szóval, nem a Polar-fogyasztás — mint táplálkozás — ellen akarok ezuttal szót emelni, hanem a Polar-fogyasztásnak a köztisztaságra nézve egyáltalán nem kedvező következményeire. A minap a Cernei utcában jártam. Nem látszott az aszfalt a Polar fagylalt csomagoló papirjaitól. Különösen elrettentő volt a látvány a sarki uj tömbház előtt. Aki a blokk valamelyik üzletébe akart bemenni, annak előbb nedves, sikos papirhalmon kellett átgázolnia.

Vajon a közönséget nem lehetne rászoktatni, hogy a sürün elhelyezett hulladék- és szemét ládikába, nem pedig a járdára dobja a Polar-papirokat?!

Ismét meszelnek — de meddig?

Maradjunk még néhány percet a Cernei utcában. S álljunk meg a Husfeldolgozó Vállalat bemutató üzlete előtt. Hátha kinyitották? A halványan pislákoló remény nyomban kialszik. Az üzletet még mindig meszelik. Már közel két hónapja. S egy év leforgása alatt másodszor. Vajon meddig meszelnek még? Kérdésünkre az Élelmiszeripari Kombinátnál kaptunk választ. S e válasz szerint október első felében ismét megnyitják a forgalmas üzletet a vásárlók előtt. És nemcsak husipari termékeket fognak árusitani. A kombinát minden élelmiszeripari termékéből kiállitanak az üzletben. Hogy mi az oka a késlekedésnek? Nem volt anyag, nem volt munkaerő, valami mindig hiányzott. Most azonban rákapcsoltak, s mint fentebb is emlitettem, október első felében megnyitják az átalakitott, korszerüsitett üzletet — igérték. Reméljük, igy is lesz!

Kötelességtudat dolga az egész

A gáji 5-ös számu postahivatalnak hosszu hónapok óta nincs távirat kihordója. Ez a feladat is a levélkézbesitőkre hárul. Igy történik meg aztán, hogy a rendszerint sürgős hireket, közléseket tartalmazó táviratok késve érkeznek a cimzetthez. Legtöbbször tulságosan késve. Mert ugyebár a postásnak nem kutya kötelessége soron kivül kikézbesiteni a táviratot. Majd átadja akkor, amikor a leveleket s az ujságokat széthordja. Hogy akkor már késő? Hát istenem, megtörténik. Ezért ő nem vonható felelősségre

Persze ez a kérdés is kötelességtudat dolga. Példa rá az alábbi eset. Az 5-ös számu postahivatalhoz két — hasonló tartalmu — távirat érkezett, különböző cimzéssel. Popa Ioan levélkézbesitő, amikor kora reggel átnézte a napi postát, meglátta a táviratot, azt, amelyik az ő szektorában lévő utcába szólt. Nyomban kerékpárra ült és — soron kivül — elkarikázott a cimzetthez a táviratta. Aztán sietett vissza, hogy mielőbb indulhasson megszokott utjára az ujságokkal, levelekkel, nyugdijakkal. Bara Mária levélkézbesitő azonban nem fárasztotta magát. Igy a másik távirat késve érkezett a cimzetthez.

Két ember, két magatartás. Nem nehéz eldönteni, melyikük példája a követésre érdemes.

A rovatot szerkesztette: BÁLAJ KATALIN

Hogyan készültek fel az új pártoktatási évre

Megyeszerte javában folynak az előkészületek az 1970—71-es esztendei pártoktatás megszervezésére. A legtöbb helyen kijelöltek a lektorokat, a propagandistákat, elbeszélgettek a hallgatókkal, kikérték véleményüket, milyen oktatási körben akarnak részt venni stb. Hogyan készültek fel Lippán az uj pártoktatási évre? Erről a kérdésről beszélgettünk Drăgănescu Gheorghe elvtárssal a városi pártbizottság helyettes titkárával.

— A párt X. kongresszusa különlegesen kedvező feltételeket teremtett az ideológiai tevékenység számára. E komplex ideológiai tevékenység célja hozzájárulni a szocialista öntudat emeléséhez, pártunk marxi-lenini politikájának és ideológiájának tudatosításához, a haladó állampolgári magatartás kialakításához, mindannak mélyreható megismertetéséhez, ami értékes korunkban. Mindezt figyelembe véve milyen tanulmányi köröket szerveztek ebben az esztendőben?

— Városunkban összesen 32 tanulmányi kör működik majd. Ezekben az RKP Szervezeti Szabályzatát, pártunk történetét, erkölcsi, ipari és mezőgazdasági kérdéseket tanulmányoznak a hallgatók. S mivel a pártoktatás egyik fő feladata, hogy szoros kapcsolatot teremtsen az élettel, a hallgatók tevékenységének sajátosságaival, a körök számára az illető vállalat problémáihoz legközelebb álló kérdésekkel foglalkozó témakört jelöltük ki. Azokon a helyeken, ahol nagyszámú fiatal párttag tevékenykedik, a Szervezeti Szabályzat tanulmányozását javasoltuk.

— Hogyan történt a hallgatók toborozása?

— Ezt a munkát az alapszervezetek bürói, s a propaganda bizottság tagjai végezték. Egyéni beszélgetést folytattak a párttagokkal, figyelembe vették, milyen tanulmányi körben vettek részt az előző évben s legtöbbjüket felkészültségüknek és óhajaiknak megfelelő körbe sorolták be. Ahol nincs lehetőség önálló tanulmányi kör szervezésére, ott előadássorozatot tartunk majd. Városi viszonylatban már több mint 900 párttagot, kiszistát és párton kívüli dolgozót vontunk be a különböző oktatási formákba.

— A gyakorlat azt igazolja, hogy az oktatás eredményessége igen nagy mértékben függ a lektoroktól és propagandistáktól. Sikerült-e megfelelő kollektivát létrehozniok?

— Propagandistáink döntő többsége többéves tapasztalattal rendelkezik. Csaknem valamennyi főiskolai végzettségű. A 32 propagandista közül 12 tanár, 4 mérnök, 2 orvos, 2 közgazdász. Többen vállalatok és intézmények vezetői, tekintélynek és megbecsülésnek örvendő emberek. A propagandisták soraiban találjuk Deac Traiant, Borca Terei [illegible] Arsenie Vietort, Jujea Ioant, Krebsz Andrást, Pfeiffer Antalt és más olyan kommunistákat, akik kifogástalanul eleget tudnak tenni feladatuknak.

— Hogyan történt a propagandisták kiképzése?

— A megyei pártkabinet segítségével igen átfogó programot állítottunk össze. Ebben a hónapban öt összejövetelen vettek részt a propagandisták. Ezeken a megyei pártkabinet lektorai tartottak előadásokat. Az elméleti kérdések megvitatásán kívül, a propagandisták gyakorlati eligazításban is részesültek. Igen hasznos volt az az előadás, amely keretében Popa Vasile, a város polgármestere ismertette azokat a feladatokat, amelyek Lippa lakossága előtt állnak.

Mindent megteszünk azért, hogy október 1-én a lehető legjobb körülmények között nyithassuk meg a pártoktatási köröket.

Lejegyezte: SCHIFF LÁSZLÓ

LIPPÁN

Nemcsak rólam van szó

Néhány sorban a a dezsőháziak szorgalmáról

Naponta számos levél érkezik a szerkesztőségbe. Sokan panaszokkal, észrevételekkel fordulnak hozzánk. De gyakoriak az olyan levelek is, amelyek egy-egy község vagy falu lakosainak odaadásáról, szorgalmáról adnak hírt. Hasonló jellegű tudósítást küldött címünkre RAȚIU PAVEL, a seléndi néptanács elnöke, aki a község, de főként a hozzátartozó Dezsőháza lakosainak hazafias munkájáról ír. A rövid tudósításból kitűnik, hogy Péter András és Simon János képviselőkkel az élen, a dezsőháziak ezekben az őszi napokban szorgalmasan dolgoznak a járdaépítésnél s arra törekednek, hogy még a rossz idő beállta előtt végezzenek ezzel a munkával. Odaadó munkájukért dicséretet érdemelnek: Juhász Erzsébet, Burusz Magda, Novák Julianna, Megyeri Rozália, Kovács Rozália és más asszonyok, akik önfeláldozóan dolgoznak a kis falu arculatának megváltoztatásáért.

A községszépítési és rendezési akciókban nem akarnak lemaradni a seléndiek sem. Elég, ha csupán annyit említünk meg, hogy a villamosítási munkálatoknál mintegy 85.000 lej megtakarítást értek el a lakosság hazafias munkájával.

Mai postánkból

KRONBERGER LAJOSNÉ, ARAD. Értesített, hogy lippai tartózkodása idején az ottani címére kérte az Ön által előfizetett Scinteia és Vörös Lobogó kézbesítését. De aztán nemcsak Lippán kaptá hiányosan a lapokat, hanem visszatérte után Aradon is. Észrevételét tolmácsoltuk az Arad Megyei Postaigazgatóság sajtóterjesztési osztályának, s a gyors intézkedés nyomán, reméljük, azóta Önnek is kifogástalanul kézbesítik a lapokat.

KIRÁLY ISTVÁN, ARAD. Levelében az orvosi ellátásról ír, majd néhány, gyakran előforduló közlekedési kihágásra hívja fel a figyelmet. Az első észrevételére nem tudunk érdembelileg válaszolni, mert nem tartalmaz konkrét adatokat. Tájékoztatásként közöljük, hogy a mentőszolgálatnak jelenleg mintegy tíz autója van állandó szolgálatban, s a betegség, az eset súlyossága az egyedüli kritérium, amelynek alapján azonnal felkeresik a beteget. A kerületi orvosnak a rendelő meghatározott órarendje szerint kell fogadnia a betegeket, de a legtöbb orvos a rendelőórákon túl más egészségügyi egységnél is dolgozik... Levelében szóvá teszi még, hogy a Victoriei sugárut járdáján (!) sokan kerékpáron közlekednek a gyalogosok között. Javaslatot tesz továbbá a legforgalmasabb utcakereszteződésekre vonatkozóan. Üzenjük: Foglalkozunk a kérdéssel és a Victoriei sugárúttal kapcsolatos észrevételét lapunk Nyitott Szemmel rovatában rövidesen szóvá tesszük.

PREKOP BÉLA, ARAD. Visszatérve lapunk 7938. számában küldött üzenetünkre, értesítjük, hogy kivizsgáltuk a levelében felvetett ügyet (a pihenőszabadsággal kapcsolatban), cikket írtunk róla, amely rövidesen megjelenik.

S. I.

Ismét a jószomszédság nevében

Nemrég beszélgettem az egyik békéltető bizottság elnökével. Megkérdeztem: van-e sok problémájuk, esetük. Boszszusan legyintett.

— Sokszor nem tudom sirjak-e vagy nevessek, olyan képtelenül aprócska ügyekkel fordulnak hozzánk az emberek. A legtöbb ilyen ügyet nyugodtan elintézhetnék maguk között, de nem! Azt kell hinnem, örömöt találnak a torzsalkodásban, egymás bosszantásában... Persze legtöbbször békülés a vége, de még addig eljutnak?!

Nem csodálkoztam beszédtársam szavain. Nyomban eszembe jutott, hány hasonló üggyel, egyéni sérelemmel, panasszal keresik fel lapunkat is olvasóink. S hány olyan ügy van ezek között, melyek témája a jószomszédi viszony, a szomszédok perpatvarkodása, piszkálódása. S bennünket rendszerint igazságosztó bíronak hívnak. Ha lehet, ha egy mód van rá, igyekszünk segíteni. Pedig a legnehezebb, a legkényesebb szerep az ilyen ügyben mindig a döntőbíróé. Hisz többnyire olyan esetekről van szó, melyekről a békéltető bizottság elnöke is beszélt, hogy a felek több nyugodtságot, megértést, türelmet, bölcsességet — igen, igen bölcsességet — tanúsítva maguk is rendezhetnék a vitás kérdéseket.

Tagadhatatlan, hogy akadnak szép számmal összeférhetetlen emberek, akik még abba is belekadnak, hogy a szomszéd gyümölcsfájának egyik ága 5 centivel áthajol az ő kertjükbe, vagy hogy esténként sokáig ugatnak a kutyák... Olyanok, akik a kákán is hogot keresnek, s ha valaki nagyon keres, talál... alkalmat mások bosszantására. Ez az egyik pólus, de vannak, akik a másik végletbe esnek. Olyanok, akik szomszédaik legártatlanabb szavait, tetteit, megjegyzéseit személyük elleni merényletnek tekintik. Azt tartják, hogy az egész világ összeférhetetlen, s ők, akik olyan békés természetüek, kénytelenek eltűrni mások zsarnokoskodását. És aztán éppen ők azok, akik vélt igazuk védelmében füt-fát megmozgatnak, mindenkivel veszekednek.

Tanácsot könnyebb adni, mint segítséget — mondhatná bárki. Bár van benne némi bölcsesség, a teljes igazság mégsem ez. Hisz sokszor a jó tanács is sokat segíthet. Például abban, hogy legyünk egymáshoz embertársainkhoz, szomszédainkhoz több türelemmel, gyengeségeikkel, hibáikkal szemben tanúsítsunk több megértést, gondoljunk arra, hogy csak, tehát mi sem vagyunk hibátlanok...

(bălaj)

NAPLÓ

Sport Sport Sport Sport

Megérkezett a Feijenoord

Nyilatkozatok a repülőtéren

Tegnap délben, pontosan a távirat szerint közölt időben, vagyis 14.10 órakor megérkezett Aradra a Feijenoord Rotterdam labdarúgócsapata. A különrepülőgépből elsőnek A. A. Couwenberg, a világhírű együttes elnöke szállt ki. Őt Happel edző, a csapat többi vezetői, majd a játékosok követték. Ernst Happelt, a híres osztrák származású edzőt sikerült meg a repülőtér betonpályáján szóra bírnunk és lenesevégre kapnunk. Magabiztosan nyilatkozott:

— Tizenöt játékossal érkeztünk Aradra. Labdarúgóink egészségesek, jó formában vannak, csak Kindvall sérült. De ez nem jelent semmit, nekünk olyan kitűnő tartalékjátékosaink vannak, hogy bárkit bármikor helyettesíteni tudunk.

— Kindvall is megérkezett?

— Hát persze, csak nem fog különgéppel jönni!

— Milyen összeállításban fognak játszani?

— Ezt még nem döntöttem el. Nyolc játékos helye máris biztos a csapatban; a felállítást egy órával a mérkőzés előtt közlöm az újságírókkal.

— Milyen taktikát szándékszik alkalmazni az UTA ellen?

— Egy ilyen nagy csapat, mint a miénk mindenféle játékstílust tökéletesen ismer. Ha kell, védekezik, ha szükséges, eredményesen rohamoz. Mindig az adott helyzetnek megfelelően játszunk...

— És Rotterdamban miért végződött 1:1-re a találkozó?

— Balszerencsénk volt.

— Nem gondolja, hogy a Feijennoord hullámvölgyben van?

— Szó sincs róla! Csapatom a lehető legjobb formában van!

— Mit gondol — százalékban kifejezve — mennyi esélye van az UTA-nak, és mennyi a Feijenoordnak a továbbjutásra?

— Hát ... a mi csapatunk jobb, de... az UTA itthon játszik.

— Ha az UTA edzője lenne, milyen taktikát alkalmazna a visszavágón?

— Erre a kérdésre nem tudok válaszolni, nem ismerem eléggé az arádi játékosok képességeit.

— Melyik csapat fog továbbjutni?

— A jobbik! Mi győzni jöttünk!

Később Ernst Happel edző és Israel, a Feijenoord csapatkapitánya a repülőtér épületének egyik szobájában rögtönzött sajtótájékoztatón válaszolt a kollegák kérdéseire. Kommentár nélkül közöljük ezeket a kérdéseket és a válaszokat is.

— Volt-e még valaha ilyen nehéz helyzetben a Feijenoord és Ön, Happel úr?

— Az élet nehéz. Fény és árnyék, siker és sikertelenség váltogatják egymást.

— A rotterdami 1:1 után megharagudott a játékosaira?

— Sohasem szidom őket, és sohasem haragszom meg a labdarúgókra. Én is voltam játékos. Hibát akárki elkövethet.

— Az első összecsapás végeredménye — így nyilatkozta — nagyon meglepte Önt. Most már magához tért a meglepetésből?

— Még most sem tértem napirendre a dolog fölött.

— Mi a véleménye az UTA-ról?

— A román bajnokcsapat nagyon jól védekezett Rotterdamban. Ha olyan jól támad is, akkor valóban egy nagy csapat.

— Hisz-e a csodákban?

— Miért ne?! Annyi csoda történt már, amióta a világ a világ... Ha az UTA kiverné a Feijenoordot, az is csoda lenne.

Happel mester után az inkább tisztviselőnek, mint labdarúgónak kinéző, szemüveges Israel válaszolt az újságírók kérdéseire.

— Mi a véleménye az UTA-ról?

— Jól összeforrott együttes, de nincsenek klasszis játékosai.

— Mivel magyarázza a rotterdami döntetlent?

— Kihagytuk a helyzeteinket. Ellenünk minden csapat védekező felfogásban játszik, de eddig még egyetlen ellenfelünk se zárt olyan szorosan, mint az UTA.

— A textilgyári csatárok közülki okozta a legtöbb gondot Önöknek?

— Dembrószki volt a legveszélyesebb.

— Mi lesz a holnapi eredmény?

— Mérkőzés után megmondom. Az UTA elleni visszavágó legalább olyan nehéznek tűnik, mint az Estudiantes la Plataval Buenos Airesban játszott találkozónk.

★

A Feijenoord tegnap délután edzést tartott az UTA stadionban. A 45 perces edzésen a következő játékosok vettek részt: Treytel és Geilman (kapusok), Romeijn, Schneider, Israel, Duivenbode, Hasil, Jansen, Hanegem, Boskamp, Wery, Kindvall, Daele, Moulijn és Laseroms (mezőny játékosok).

OROSZHEGYI KÁROLY

Foto: KELEN FERENC

Megyei labdarúgó-bajnokság

A hatodik forduló után is megőrizte veretlenségét a két listavezető csapat. Az Olimpia és a Gloria még nem vesztett pontot az idén. Részletes eredmények:

ARADI FORESTA — BÉLI FORESTA 3:0 (2:0). Továbbra is jól szerepel a butorgyári csapat. Robotin (11. és 86. p.) és Vida (41. p.) góljaival győzött. ARADI FORESTA: Szabó (Panits) — Nagy, Stoian, Lungu — Pelger, Rozenzweig, Vida — Stan, Robotin, Bodea, Nagy. BÉLI FORESTA: Repceac (Hapşa) — Diber, Bulzan, Cicur — Ghiura, Purice, Gligor, Faur — Firtat, Mehedinţi, Zău. Vezette: Zászló Emil.

OLIMPIA — LIPPAI MUREȘUL 5:0 (2:0). Az aradi csapat nagyon jól játszott. Góllövők: Marksteiner (25. p.), Rogina (42. p.), Pecsovszky László (55. és 84. p.) és Rădoi (68. p.). Játékvezető: Podina Ludovic.

SEBESI CRIȘANA — LIBERTATEA 0:0. A Libertateanak idegenben is sikerült pontot szereznie. Vezette: Logofatu Florian.

PÉCSKAI PROGRESUL — PANKOTAI ȘOIMII 0:1 (0:0). A pankotai csapat Merle 61. percben lőtt góljával nyerte meg a találkozót. Játékvezető: Budiu Teodor.

HONCTŐI UNIREA — KÜRTÖSI FRONTIERA 6:2 (2:2). A honctői csapat a második félidőben nyújtott jó játékával megérdemelten nyerte meg a találkozót. Góllövők: Vesa (30. p., 52. p. 86. p.), Sándor (8. p.), Galea (50. p.), Bárbătei (80. p.), illetve Ciumedean (40. p.) és Bugariu (43. p.).

VINGAI BÁNATUL — GLORIA 1:4 (0:2). Góllövők: Boldura, Mercea, Dodeanu, Gyenge, illetve Onea. Játékvezető: Dumitrică Radu.

VILÁGOSI ȘIRIANA — KISJENŐI VICTORIA: 3:0 (j. n.).

KISIRATOSI TÖREKVÉS — BOROSJENŐI AS VICTORIA 2:2. Játékvezető: Bunaciu Ioan.

Hétközben elmaradt mérkőzést játszottak: **PANKOTAI ȘOIMII — SEBESI CRIȘANA 1:2 (1:1).** A gólokat Sucău (17. p.), Pop (85. p.), illetve Moise (34. p.) lőtték. Játékvezető: Oprița Ion.

A hatodik forduló után a táblázat állása a következő:

Olimpia	6	6	0	0	21: 1	12
Gloria	5	5	0	0	22: 3	10
Libertatea	6	3	2	1	18: 9	8
Sebes	6	2	4	0	5: 3	8
Borosjenő	6	2	3	1	14: 8	7
Pankota	6	3	1	2	10: 7	7
Aradi Foresta	6	3	0	3	11:10	6
Kisiratos	6	1	3	2	9:10	5
Béli Foresta	6	2	1	3	4: 5	5
Pécska	6	2	1	3	9:12	5
Lippa	6	1	3	2	5:11	5
Világos	5	1	2	2	5:10	4
Kürtös	6	2	0	4	8:16	4
Kisjenő	6	1	1	4	4:10	3
Honctő	6	1	1	4	9:32	3
Vinga	6	1	0	5	8:15	2

MENCZER BÉLA

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

A negyedik forduló eredményei:

Rapid — UTA	végeredmény	1:0 — 10 pont
	félidő	0:0 — 5 pont
CFR — Resicai CSM	végeredmény	1:0 — 10 pont
	félidő	0:0 — 5 pont
Nv. Olimpia — Vagonul	végeredmény	2:0 — 10 pont
	félidő	0:0 — 5 pont
1. Fontaine		— 10 pont
2. NSZK		— 5 pont

Horváth L. óvásának helyt adtunk. A heti jutalmat Todinca Mircea nyerte el.

1. Todincă Mircea és Juhász László 55—55 pont;

2. Cserneczky Sándor, Németh Árpád, Cserneczky Balázs, Dokopil István, Zsámbók András, Bumba Péter és Remszing Géza 50—50 pont;

3. Pósa Lajos, Vékony György, Dani István, Gáll Mihály, Boldis Mihály, Szabó Mihály, Muntean Gheorghe és Horváth László 45—45 pont.

Az összesített versenyben vezet:

1. Gáll Mihály és Zsámbók András 175—175 ponttal;

2. Juhász László 165 ponttal;

3. Cserneczky Balázs 160 ponttal.

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

5. forduló

UTA — Steaua	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Vagonul — Kudzsir	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Crișul — CFR	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .

1. Ki volt az a textilgyári labdarúgó, aki kluhcsapatában a kispadon ült, de a román válogatottban alapjátékos volt? . . . . .

2. Nagyszerű játékos, elsőként érte el a világon a 100. válogatottságot?

A versenyző neve. . . .

Postai lakcíme. . . . .

Beküldési határidő: szombat, október 3.

Bőséges takarmányozás — tele sajtár

A Scinteia Állami Mezőgazdasági Vállalat egyik fontos gazdasági ága a szarvasmarha tenyésztés. Év végi előirányzatuk 1702 fő, melyből jelenleg 1632 darabot tartanak nyilván. Az előírt létszámot szaporulat és vásárlás révén valósítják majd meg. E vállalatban a továbbtenyésztés s a tejtermelés a fő cél.

Az állattenyésztési farmokon arra törekedtek, hogy a termelés gazdaságos legyen és a termékek előállítási költségét állandóan csökkentsék. A sok száj sokat is eszik, de az állattenyésztés az a gazdasági ág, mely a növényi melléktermékeket tejjé, hussá változtatja. Mivel a takarmánytermesztésre szánt terület elégge korlátozott, a farm vezetői s az állatgondozók mindent megtettek azért, hogy nagy mennyiségű s jó minőségű takarmányt biztosítsanak.

Az állatoknak 276 hektár lucerna s lóherével bevetett terület, valamint némi természetes kaszáló szolgáltatja a széna szükségletet. A lédus takarmányokat s a zöldtömeget a 180 hektár direkt vetés és a több száz hektárra menő másodvetések biztosítják. Az állattenyésztő farmok saját gépi felszereléssel rendelkeznek, így a takarmányok betakarítását kellő időben végezhetik. A nagy mennyiségű széna elérése érdekében minden kaszálás után nitrogén műtrágyát alkalmaztak, melyet fogasolással dolgoztak a földbe. Azért, hogy a széna leveles maradjon, bálákba préselték, hideglevegős szárítás után raktározták. Eddig mintegy 904 tonna jó minőségű szénájuk áll kazlakban, fedett szinekben. Az utolsó kaszálással biztosítják a még szükséges 5.5 vagonnyi mennyiséget. A szénát darálva, párolva etetik, s kiegészítik zöldtakarmánnyal, abrakkal. A változatos takarmányozásban helyet kapnak a lédus és nagy tömeget adó zöldtakarmányok is. Eddig földbesüllyesztett gödrökbe és föld feletti falak közé mintegy 2200 tonna szilázst raktároztak télire. Jó termés mutatkozik a takarmányrépából is, melyet föltétlenül beiktatnak az állatok étrendjébe.

Biztonság kedvéért a kukoricával bevetett területről származó szárat szecskázva, erjesztéssel tartósítják, majd répa-melasszal, szeletteel keverve etetik. A kukoricát csövestül daralják, pároltják, s ezután kerül etetésre. E módszer növeli a takarmányok értékét.

Dobrota Mihai, a vállalat állatorvosa ezeket mondotta: — Állatgondozóink szigorúan betartják az etetési-itatási rendet, minden jószágot rendszeresen tisztítanak s az istállókat havonta 1—2-szer fertőtlenítik. A növényi melléktermékek minőségét különböző módszerekkel javítják. Általában egy liter tej termeléséhez 0,7—0,8 takarmányegységet használunk fel. Augusztus végéig az árutej tervezett mennyiségét 553 hektoliterrel haladtuk túl. Jelenleg egy fejőstehén napi fejési átlaga 8,6—9 liter tej között mozog. Minden tehéntől szeptember elejéig 2200 liter tejet fejtünk, s davára annak hogy takarmányozási gondjainkat tetézte a sok eső, év végéig túlhaladjuk a tervezett 3000 liter tejet tehenenként. Megemlítem, hogy a borjak elhullási arányszáma alig 0,3—0,4 százalék. A jó gondozás, a bőséges, első és változatos takarmányozás eredményeként az év első nyolc hónapjában egy liter tej előállítása 0,08 lejjel kevesebbe került mint terveztük.

A bőséges s jó minőségű takarmányok biztosításával a vállalat munkaközössége továbbra is magas zsírtartalmú tejet adó tehenek tartására összpontosítja figyelmét.

UZONI GYULA

NEMZETKÖZI ÉLET

A Román Kommunista Párt küldöttségének látogatása Japánban

TOKIÓ. — Florea Tuiu, az Agerpres tudósitója jelenti:

Hétfő délután a Japán Kommunista Párt Központi Bizottságának székházában befejeződtek a megbeszélések a Román Kommunista Párt küldöttsége, amelyet Virgil Trofin elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára vezet és a Japán Kommunista Párt küldöttsége között, élén Masayoshi Oka elvtárssal, a JKP KB Elnökségének alelnökével.

A megbeszélések befejezése után a küldöttség Korehito Kurahanak, a JKP KB Elnöksége Állandó Bürója tagjának és Koichiro Uedanak, a JKP KB Elnöksége tagjának, az Akahata lap főszerkesztőjének kiséretében látogatást tett az Akahata lap szerkesztőségében és az Akatsuki Printing Co poligráfiai vállalatban. A román küldöttség vezetője elbeszélgetett a szerkesztőkkel és a vállalat alkalmazottaival.

Este Szanzo Noszaka, a Japán Kommunista Párt elnöke vacsorát adott a román vendégek tiszteletére. Részt vett Szatomi Hakamada, Masayoshi Oka, a JKP KB Elnökségének alelnökei, Korehito Kurahara és Tomio Nishizawa, a JKP KB Elnöksége Állandó bürójának tagjai, Ichiro Szunama, a JKP KB Elnökségének tagja.

★

Hétfő délelőtt az RKP küldöttségének tagjai megtekintették Kavaszaki iparvárosban a Toshiba elektronikai üzemeket. Teruyuki Nishijima, az üzemek vezérigazgatója végig vezette a vendégeket a kutatóintézet termein, amelyek a legmodernebbek közé tartoznak Japánban, valamint egyes gyártási osztályokon.

Kedden a küldöttség tagjai Kiba megyében az egyik legnagyobb japán acéltermelő cég, a Nipon Steel Corporation tulajdonát képező Kimitszu kohászati kombinát vendégei voltak.

Ugyanaznap este a román nagykövetségen találkoztak a Japán—Románia Baráti Társaság vezetőségével és több tagjával. Jelen volt Kubo H. Yamamoto, H. Machino, a társaság alelnökei, Shiroo Szuzuki, a társaság főtitkára, művészeti és kulturális személyiségek hazánk barátai.

Jelen volt Iosif Gheorghiu, Románia tokiói nagykövete és a nagykövetség több tagja.

ENSZ — A román küldött felszólalása a gazdasági és pénzügyi bizottságban

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres különtudósitója közli:

Costin Murgescu, a Gazdasági Konjunktura-kutató Intézet vezérigazgatója nyitotta meg hétfő délután a gazdasági és pénzügyi bizottság vitáját, amely a napirenden szereplő fontos pontok miatt a küldöttek érdeklődésének homlokterében áll. A felszólaló hangsulyozta egy olyan hatékony nemzetközi akció rendkivüli jelentőségét, amely előmozdithatja a fejlődésben lévő országok gazdasági előrehaladását. Kiemelve, hogy Románia mindig következetesen támogatta az ENSZ keretében ezeknek az országoknak jogos kivánalmait, a felszólaló hangoztatta: „Románia szolidaritása a fejlődésben lévő államokkal a mai korszak alapvető problémáinak objektiv elemzéséből fakad, abból a koncepcióból, amely Romániát, mint szocialista országot a nemzetközi életben vezérli, abból a tényből, hogy maga is számos hasonló problémával találja magát szemben".

Az Egyesült Nemzetek uj fejlődési évtizedével kapcsolatban Costin Murgescu vázolta országunk tapasztalatai alapján, hogy ennek az évtizednek milyen szerepet kell betöltenie egy haladó jellegü politikai, gazdasági és szociális intézkedéseket előirányzó átfogó program megvalósításában, amely mozgósitani képes a nemzetek energiáit és lehetővé teszi minden egyes állam számára, hogy hasznositsa természeti és emberi erőforrásait. Utalt arra, hogy a nemzetközi közösségre milyen felelősség hárul a legjobb feltételek megteremtésében ahhoz, hogy minden egyes ország meggyorsithassa gazdasági fejlődését és fokozhassa részvételét az anyagi és szellemi értékek egyetemes keringésében. A felszólaló ezzel kapcsolatban hangsulyozta Nicolae Ceaușescu elvtársnak, Románia Államtanácsa elnökének felfogását, amely szerint a fejlett államoknak és az Egyesült Nemzeteknek számottevő támogatást kell nyujtaniuk a fejlődésben lévő országoknak, hogy ezek minél jobban gyümölcsöztethessék erőfeszitéseiket.

A második fejlesztési évtizeddel járó nagyszabásu nemzetközi akcióból az Egyesült Nemzetek minden egyes tagjának maradéktalanul ki kell vennie részét, lehetőségeinek és az eszközeinek arányában. A román küldött kiemelte, hogy a világgazdaság gépezetének jó működését megkönnyitené és a nemzetközi közösség ez irányu erőfeszitéseit méltányosabbá és objektivebbé tenné, ha a világ országait egységes ismérv alapján osztályoznák, vagyis gazdasági fejlettségi szinvonaluk szerint, függetlenül társadalmi, politikai rendszerüktől és a földrajzi övezettől.

E megfontolások alapján és a nemzetközi munkamegosztásban jelenleg elfoglalt helyénél fogva Románia jogosultnak véli, hogy maga is élvezze az évtized keretében a kevéssé fejlett országok javára foganatositandó egyes nemzetközi intézkedések előnyeit. Ugyanakkor Románia is maradéktalanul hozzá kiván járulni erejéhez képest az évtized célkitüzéseinek megvalósításához, a fejlődésben lévő országok erőfeszitéseinek támogatásához. C. Murgescu ezt az elgondolását kifejtve, utalt arra, hogy a román kormány igyekszik fokozni kereskedelmi kapcsolatait, valamint gazdasági és müszaki-tudományos együttműködését az ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokkal az együttes gazdasági haladás meggyorsitása érdekében, a szocialista Románia egész külpolitikáját vezérlő elvek alapján.

A román küldött felszólalása után India képviselője 89 fejlődésben lévő ország nevében határozattervezetet terjesztett a bizottság elé az Egyesült Nemzetek második fejlesztési évtizedének programjára vonatkozóan.

MOSZKVA (Agerpres).

Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke fogadta a Kremlben Hans Leussinkot, Németország SZK tudományos kutatás- és oktatásügyi miniszterét. A TASZSZ jelentése szerint ez alkalomból véleménycserére került sor a szovjet—nyugatnémet tudományos együttműködés fejlesztésének távlatairól és lehetőségeiről.

Jelen volt Vlagyimir Kirillin, a Minisztertanács alelnöke, a Tudományos és Müszaki Állami Bizottság elnöke, Adolf Butenandt, a Max Planck Társaság elnöke és Bertold Beitz, a Krupp-konszern felügyelő tanácsának elnöke.

Ugyanaznap a nyugatnémet küldöttség hazautazott Moszkvából.

Gamal Abdel Nasszer

KAIRÓ (Agerpres).

Október 1-én temetik el Gamal Abdel Nasszert, az EAK elnökét, aki szivroham következtében hétfő este elhunyt. Az egyiptomi elnök koporsóját a Kairói Köztársasági Palotába szállitották.

Az Egyesült Arab Köztársaságban 40 napos hivatalos gyászt rendeltek el. A gyász jeléül három napig bezárják az összes vállalatokat és iskolákat — közli a kairói rádió.

★

Gamal Abdel Nasszer halálhirét mély megrendüléssel fogadták az egész világon.

Az Egyesült Nemzeteknél kedd délelőtt gyászülést tartott a közgyülés. Edvard Hambro, a közgyülés elnöke méltatta Gamal Abdel Nasszernak, az egyiptomi állam és a nemzetközi politikai élet kiemelkedő alakjának személyiségét. Több szocialista ország, köztük Románia nevében Bulgária küldötte lerótta kegyeletét az elhunyt iránt. U Thant ENSZ-főtitkár és Edward Hambro, az ENSZ-közgyülés jelenlegi elnöke részvéttáviratot intéztek Mahmud Riad egyiptomi külügyminiszterhez, s ebben felidézték Gamal Abdel Nasszernek, a jeles államférfinak egyéniségét. Belgrádban a Szövetségi Végrehajtó Tanács emlékülést tartott, amelyen felszólalt Joszip Broz Tito, Jugoszlávia Szocialista Szövetségi Köztársaság elnöke. Méltatta az elhunytnak az Egyesült Arab Köztársaság élén kifejtett tevékenységét, s érdemeit a béke biztositásáért és az államok közötti együttműködésért folytatott harcban. A Tanjug jugoszláv hirügynökség közli, hogy Jugoszlávia SZSZK elnökét küldöttség fogja képviselni Gamal Abdel Nasszer temetésén. A küldöttséget Edvard Kardelj, a Szövetségi Tanács tagja vezeti.

Anwar El-Szadatnak, az EAK ideiglenes elnökének, az egyiptomi nemzetgyülésnek és kormánynak cimére számos részvétnyilvánitási üzenet és távirat érkezik állam- és kormányfőktől, a nemzetközi élet politikai és közéleti személyiségeitől. Igy többek között táviratot küldött Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének elnöke és Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke, Dun Bi-u, a Kinai NK alelnöke és Csu En-laj, a Kinai NK Államtanácsának elnöke, Georges Pompidou, a Francia Köztársaság elnöke, Erzsébet angol királynő, Hailé Szelasszié, Etiópia császára Kenneth Kaunda, Zambia elnöke, Varahagiri Venkata Giri India elnöke, Amir Abbas Hoveyda, Irán miniszterelnöke.

Számos állam- és kormányfő, külügyminiszter jelentette be részvételét Gamal Abdel Nasszer temetésén. Ezek között megemlitjük Alekszej Koszigint, a Szovjetunió Minisztertanácsnak elnökét, Jacques Chaban-Delmas francia miniszterelnököt, Alec Douglas Home-t, Nagy-Britannia külügyminiszterét, Elliot Richardsont, az USA egészségügyi, nevelésügyi és társadalombiztositási miniszterét. Kedden az arab országokból az EAK fővárosába érkezett Gaafar El Nimeiry, a szudáni forradalmi parancsnokság tanácsának elnöke, Houari Boumedjiene, az algériai forradalmi tanács elnöke és más személyiségek.

Kedd este Kairóba érkezett a temetésen részt vevő szovjet küldöttség.

Anwar El-Szadatot választották meg az EAK ideiglenes elnökévé

KAIRÓ (Agerpres).

Az Arab Szocialista Unió Legfelsőbb Végrehajtó Bizottsága és az Egyesült Arab Köztársaság Minisztertanácsa hétfő este együttes ülésen Anwar El-Szadatot választotta meg az EAK ideiglenes elnöki tisztségébe. Ezt a határozatot Muhammed Labib Shukeir, az EAK Nemzetgyülésének elnöke jelentette be. Az alkotmány előirásai szerint az ország uj elnökét 60 napon belül kell megválasztani.

Anwar El-Szadat, az EAK ideiglenes elnöke kedden az Arab Szocialista Unió Legfelsőbb Végrehajtó Bizottságának és a Minisztertanácsnak ujabb együttes ülésén elnökölt.

★

Anwar El-Szadat, az EAK ideiglenes elnöke hivatásos katonatiszt. 1918-ban született. Gamal Abdel Nasszer volt elnök egyik legközelebbi és legrégibb munkatársaként ismerik. 1957-től 1961-ig az Arab Szocialista Unió főtitkára, majd elnöke volt. Később a Minisztertanács Elnökségének tagja lett, majd 1967-től 1969-ig a Nemzetgyülés elnökeként müködik. Nasszer elnök 1969. december 20-i törvényrendeletével kinevezte az EAK alelnökévé.

KÜLFÖLDI TÁVIRATOK

Tudományos együttműködési egyezményt irtak alá a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának és a bonni Német Tudományos Kutató Társaságnak a képviselői az 1970. augusztus 12-én kötött szovjet—nyugatnémet szerződésnek megfelelően. Az egyezmény értelmében közvetlen kapcsolat létesül a két ország intézetei és laboratóriumai között, sor kerül tudósok kölcsönös látogatásaira stb.

Josip Broz Tito, Jugoszlávia SZSZK elnöke kedden fogadta Németország SZK parlamenti küldöttségét, élén Kai Uwe von Hasseilel, a Bundestag elnökével. A jugoszláv elnök és a küldöttség tagjai hosszasan elbeszélgettek — jelenti a Tanjug.

Visszatérve a Szovjetunióban tett látogatásáról Karl Schiller, az NSZK gazdaságügyi miniszztere kijelentette, hogy moszkvai tartózkodása „hasznos és tanulságos" volt, s a jelek szerint a Szovjetunió érdekelt az NSZK-val való gazdasági kapcsolatok bővitésében. Lehetséges, hogy november első felében a két ország küldöttségei tárgyalásokat kezdenek egy ujabb szovjet—nyugatnémet kereskedelmi szerződés megkötéséről — mutatott rá Karl Schiller.

A Gallup Intézet közölte a legutóbbi amerikai közvéleménykutatás eredményét. Ezek szerint a megkérdezettek 55 százaléka állást foglal amellett, hogy 1971 végéig az összes amerikai csapatokat vonják ki Dél-Vietnamból.

Yahya Khan pakisztáni elnök nepáli hivatalos látogatása során megbeszélést folytatott Mahendra Jang Deva királlyal. A két államfő sikraszállt az összes nemzetközi viszályok békés rendezéséért, a béke és a stabilitás légkörének megteremtéséért szerte a világon. Ezt azonban csakis a nemzetközi egyezményeknek, minden nép önrendelkezési jogának tiszteletben tartásával és a belügyekbe való be nem avatkozással lehet elérni — hangoztatták mindketten.

Nyikolaj Patolicsev, a Szovjetunió külkereskedelmi minisztere és Franz Josef Mayer-Gunthov, az Osztrák Gyáriparosok Szövetségének Moszkvában tartózkodó elnöke kedden megvitatta a szovjet—osztrák gazdasági együttmüködési és kereskedelemfejlesztési problémákat.

Richard Nixon, az USA elnöke kedden látogatást tett a Földközi-tengeren állomásozó hatodik amerikai flotta egységeinél. A flottának kedden az elnök jelenlétében kellett volna megkezdenie hadgyakorlatait, de azokat Gamal Abdel Nasszer egyiptomi elnök halála miatt elhalasztották.

Nixon elnök hétfőn este befejezte Rómában európai látogatásának első szakaszát és szerdán Belgrádba érkezik.

Rudolf Kirchscläger osztrák külügyminiszter hétfőn Washingtonba látogatott, ahol több megbeszélést folytatott az amerikai kormány tagjaival.

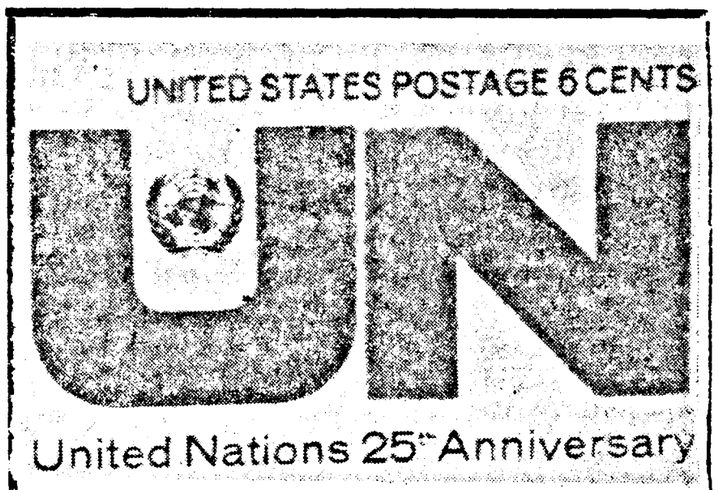

Az ENSZ megalapitásának 25. évfordulója alkalmából az USA-ban emlékbélyeget adtak ki.

Jordániában normalizálódik a helyzet

Hirügynökségi jelentések szerint Jordániában kezd normalizálódni a helyzet. A tüzszünet ellenőrzésével foglalkozó arabközi bizottság bejelentette, hogy a jordániai hadsereg és a palesztin egységek betartják az aláirt egyezmény előirásait. Az ország északi részén, ahol a leghevesebb harcok dultak, a helyzet viszonylag nyugodt.

Ammanban intézkedéseket tettek a közszolgálatok tevékenységének folytatására és a munka megkezdésére egyes intézményekben. A jordániai főváros és a környék lakosait az ammani rádió kedden felhivta, hogy jelentkezzenek ingyen élelmiszerekért a város meghatározott pontjain.

A svédországi választások végleges eredményei

STOCKHOLM (Agerpres).

Kedden közzétették az első egykamarás Riksdag (a svéd parlament) megalakitása céljából tartott választások végleges eredményeit. Mint ismeretes, az 1968-ban elfogadott alkotmány szerint ez helyettesiti az eddigi parlament két kamaráját.

A 350 mandátum a következőképpen oszlott meg: Szociáldemokrata Párt — 163; Baloldali Párt — kommunisták 17; Mérsékelt Koaliciós Párt (konzervativ) — 41; Centrumpárt (volt agrár) — 71; Liberális Párt — 58.

A szeptember 20-án tartott választás végleges eredményeinek több mint egy hetes késéssel való közlése annak tulajdonitható, hogy szokatlanul sok szavazatot (csaknem 700 ezret) postán küldtek el ami megnehezitette az összesitő müveleteket. A svéd választási törvény nem irja elő a választók kötelező megjelenését az urnáknál, hanem a szavazatokat postán is el lehet küldeni.

Az első egykamarás parlament összetétele arról tanuskodik, hogy a 38 éve hatalmon lévő Szociáldemokrata Párt visszaesett és elvesztette abszolut többségét. Ezzel szemben a Baloldali Párt — kommunisták — jelentős sikert ért el és az előző parlamentben lévő három mandátummal szemben, 17 mandátumra tett szert.

Olof Palme svéd miniszterelnök kijelentette, hogy a szociáldemokraták tovább is hatalmon maradnak és kisebbségi kormánnyal vezetnek. C. H. Hermansson, a Baloldali Párt — kommunisták — elnöke kijelentette, hogy pártja nem használja fel parlamenti mandátumait a szociáldemokrata kormány félreállitására.

A nemzetközi jog és az államok közötti kapcsolatok fejlődésének kiemelkedő eseménye

A nemzetközi jogelvekre, az államoknak az ENSZ-Alapokmányának megfelelő baráti és együttmüködési kapcsolataira vonatkozó nyilatkozat lesz az első az ENSZ-közgyülés jubileumi ülésszaka által elfogadandó dokumentumok közül. A nyilatkozatot hétfőn már előterjesztették ehhez a forumhoz, azzal az ajánlással, hogy ezt hagyja jóvá a jogügyi bizottság.

A határozati javaslatot, amelyben a közgyülés jóváhagyja a nyilatkozatot, Románia és Csehszlovákia kezdeményezte, s utólag társszerzőként csatlakozott ehhez több mint 50 küldöttség, köztük Algéria, Argentina, Brazilia, Kanada, Franciaország, India, Japán, Kenya, Mexikó, Nigéria, az Egyesült Arab Köztársaság, Nagy-Britannia, az Amerikai Egyesült Államok, Svédország és a Szovjetunió küldöttsége. Románia és más országok javaslatára a határozati javaslat leszögezi, hogy „**a nyilatkozat elfogadása az ENSZ 25. évfordulójának megünneplésén hozzájárul a világbéke erősitéséhez és kiemelkedő eseménye lesz a nemzetközi jog és az államok közötti kapcsolatok fejlődésének, mert elősegiti a jog elsődleges érvényesülését a nemzetek között, s főleg az Alapokmányban lefektetett elvek egyetemes alkalmazását**".

E dokumentum — a jelenkori nemzetközi jog történetében első izben — meghatározza az alapvető nemzetközi jogelveket, amelyeknek szabályozniuk kell az államok közötti kapcsolatokat. Ezek: tartózkodás az erőszakkal való fenyegetőzéstől és az erőszak alkalmazásától más államok területi integritása, valamint politikai függetlensége ellen, a nemzetközi viszályok békés rendezése, kötelezettségvállalás, hogy nem avatkoznak be egy ország nemzeti jogköréhez tartozó ügyekbe, az államok kötelessége, hogy az Alapokmánynak megfelelően együttmüködjenek, a népek jogegyenlősége és azon jogaik, hogy maguk rendelkezzenek sorsukkal, az államok szuverén egyenlősége, azoknak a kötelezettségeknek jóhiszemü teljesitése, amelyeket az államok az Alapokmány értelmében vállaltak.

Ezeknek az egységes és egyetemes érvényű elveknek a kinyilvánitásából is kitünik, milyen alapvető fontosságuak a nemzetközi légkör enyhitése, a béke és a biztonság szempontjából, mert az államok közötti kapcsolatokat az egyenlőség és a nemzetközi előjogok tiszteletben tartásának szilárd alapjaira helyezik. A nyilatkozat bevezetője hangsulyozza, hogy „**a nemzetközi béke csak a szabadságra egyenlőségre, igazságra és az alapvető emberi jogok tiszteletben tartására és a nemzetek közötti baráti kapcsolatok kiépitésére alapozható, függetlenül a nemzetek politikai, gazdasági és társadalmi rendszerétől, vagy fejlettségi szinvonalától**".

Ez a követelmény késztette egyébként egyes ENSZ-tagállamokat, köztük Romániát is, hogy nyolc évvel ezelőtt az ENSZ 17. ülésszakán kezdeményező lépéseket tegyenek, s közös erőfeszitéssel kidolgozzák az országok közötti baráti kapcsolatokra és együttmüködésre vonatkozó nemzetközi jogelveket. Erre annál is inkább szükség volt, mivel a nemzetközi kapcsolatok gyakorlata megmutatta, hogy bizonyos államok saját érdekeiknek megfelelően értelmezik az Alapokmány elveit, a feszültség és a háboru tüzfészkeit hozzák létre fegyveres beavatkozásuk vagy az országok szuverénitására és nemzeti függetlenségére törő közvetlen vagy közvetett beavatkozásuk révén, veszélybe sodorva az emberiség békéjét és biztonságát. Az Alapokmányban leszögezett elvek jogi kodifikálása azt a célt szolgálja, hogy biztositsák hatékonyabb alkalmazásukat, bevezessék preciz, kötelező normákként történő alkalmazásukat a nemzetközi életbe.

A nyilatkozatot különbizottság dolgozta ki, amelyben részt vett Románia is, és számos állam javaslataival közvetlenül hozzájárult a fenti hét elv minél átfogóbb és teljesebb megfogalmazásához.

Országunk hozzájárulását illetően egyebek között megemlitjük, hogy Románia javaslatára iktatták be a nyilatkozat bevezetőjébe azt az eszmét, hogy „a nagy politikai, gazdasági és társadalmi változások és a müszaki-tudományos haladás, ami az Egyesült Nemzetek Alapokmányának elfogadása óta a világban bekövetkezett, rendkivüli jelentőséget ad ezeknek az elveknek és megköveteli hatékonyabb alkalmazásuk biztositását az államok magatartásában. Ugyanakkor megemlitjük, hogy az összes román módositó inditványokat elfogadták. Ennek az aktiv közremüködésnek az elismerését jelenti az, hogy országunk egyik képviselőjét a különbizottság alelnökévé választották.

Románia konstruktiv hozzájárulását értékelve, a különbizottság munkálatai során számos küldött kidomboritotta hazánk következetes álláspontját, valamint azt, hogy ezeket az elveket érvényesiti állandóan külpolitikai kapcsolataiban, s teljes az összhang e magatartása, valamint nemzetközi és regionális kezdeményezései között.

A nyilatkozat kidolgozása azoknak az erőfeszitéseknek az eredménye, amelyeket nagyszámu állam kifejtett az Egyesült Nemzetek keretében, a nagy felelősségtudattal lezajlott nemzetközi diálógus gyümölcse. A jogügyi bizottság csaknem valamennyi küldötte a határozati javaslattal kapcsolatos felszólalásában hangsulyozta: a nyilatkozat elfogadása a közgyülés által biztató előjel lesz azon az uton, amelyet az Egyesült Nemzeteknek folytatnia kell a béke, a nemzetek közötti barátság és a világ haladása felé.

C. ALEXANDROAIE
A. IONESCU

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34 Nyomda: 30-93 20-77 Tip IPRA

40 168